

LIETUVOS RESPUBLIKOS VIDAUS REIKALŲ MINISTRAS

Į S A K Y M A S
DĖL ELEKTRONINIO KEITIMOSI DUOMENIMIS SU EUROPOS SĄJUNGOS IR
VALSTYBIŲ NARIŲ ADMINISTRACIJOMIS TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO

2004 m. vasario 24 d. Nr. 1V-50
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. gruodžio 31 d. nutarimo Nr. 1705 „Dėl Lietuvos Respublikos dalyvavimo Europos Bendrijos elektroninio keitimosi duomenimis tarp administracijų programoje (IDA)“ (Žin., 2004, Nr. [4-57](#)) 3.1 punktu,

t v i r t i n u Elektroninio keitimosi duomenimis su Europos Sąjungos ir valstybių narių administracijomis taisykles (pridedama).

VIDAUS REIKALŲ MINISTRAS

VIRGILIJUS BULOVAS

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro
2004 m. vasario 24 d. įsakymu Nr. 1V-50**ELEKTRONINIO KEITIMOSI DUOMENIMIS SU EUROPOS SAJUNGOS IR
VALSTYBIŲ NARIŲ ADMINISTRACIJOMIS TAISYKLĖS****I. BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Elektroninio keitimosi duomenimis su Europos Sąjungos ir valstybių narių administracijomis taisyklės (toliau – Taisyklės) reglamentuoja prisijungimo prie Europos Bendrijos elektroninio keitimosi duomenimis tarp administracijų IDA programos (toliau – IDA programa) tinklų ir IDA programos tinklų paslaugų teikimo sąlygas.

2. Prisijungti prie TESTA ir kitų IDA programos tinklų naudojamas atskirtas nuo interneto Saugus valstybinis duomenų perdavimo tinklas, administruojamas valstybės įmonės „Infostruktūra“.

3. TESTA (Trans-European Services for Telematics between Administrations – Telematikos paslaugos tarp Europos administracijų) ir kitų IDA programos tinklų paslaugomis per Saugų valstybinį duomenų perdavimo tinklą (toliau IDA programos tinklų paslaugomis) gali naudotis Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių institucijos, įstaigos ir įmonės (toliau – Lietuvos Respublikos institucijos).

4. Taisyklės privalomos visoms Lietuvos Respublikos institucijoms, kurios naudojami IDA programos tinklų paslaugomis.

5. Lietuvos Respublikos prisijungimo prie IDA programos tinklų sąlygos nustatomos sutartimi tarp Europos Bendrijos IDA programos komisijos ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliotos institucijos. Šia sutartimi nustatomos šalių teisės ir pareigos teikiant IDA programos tinklų bei užtikrinant šiais tinklais teikiamų paslaugų saugumą ir ryšio su IDA programos tinklais sąlygas.

**II. LIETUVOS RESPUBLIKOS INSTITUCIJŲ JUNGIMAS PRIE IDA PROGRAMOS
TINKLŲ**

6. IDA programos tinklų paslaugos perkamos vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo (Žin., 1996, Nr. [84-2000](#); 1999, Nr. [56-1809](#); 2002, Nr. [118-5296](#); 2003, Nr. [123-5579](#); 2004, Nr. [7-130](#)) 45 straipsnio 1 dalies 3 punktu arba 65 straipsnio 5 dalies 3 punktu arba Prekių, paslaugų ir darbų, susijusių su valstybės, o kai pirkimus atlieka operatyvinės veiklos subjektai – ir tarnybos paslaptimi, pirkimų tvarka, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. liepos 23 d. nutarimu Nr. 927 (Žin., 2001, Nr. [65-2388](#);

7. Lietuvos Respublikos institucija, siekianti būti prijungta prie Saugaus valstybinio duomenų perdavimo tinklo ir naudotis IDA programos tinklų paslaugomis, pateikia kvietimą dalyvauti derybose Saugaus valstybinio duomenų perdavimo tinklo operatoriui – valstybės įmonei „Infostruktūra“. Kartu su kvietimu pateikiamuose pirkimo dokumentuose turi būti pateikta:

7.1. kokiomis IDA programos tinklų paslaugomis planuojama naudotis;

7.2. IDA programos tinklų paslaugų naudojimo juridinis pagrindas;

7.3. jungiamų prie IDA programos tinklų kompiuterių skaičius ir duomenų mainų apimtis;

7.4. atsakingo už prijungimą prie IDA programos tinklų Lietuvos Respublikos institucijos valstybės tarnautojo ar darbuotojo, dirbančio pagal darbo sutartį, kontaktiniai duomenys.

8. Saugaus valstybinio duomenų perdavimo tinklo operatorius per vieną mėnesį nuo kvietimo ir pirkimų dokumentų gavimo dienos įvertina Lietuvos Respublikos institucijos prijungimo prie IDA programos tinklų technines galimybes ir pateikia jai pasiūlymą, kuriame nurodo planuojamo ryšio su IDA programos tinklais parametrus, IDA programos tinklais teikiamų paslaugų saugumo užtikrinimo sąlygas ir prijungimo bei paslaugų teikimo sąmatą bei kitus pirkimo dokumentuose reikalaujamus duomenis.

9. Lietuvos Respublikos institucijos prijungimo prie IDA programos tinklų techninis sprendimas ir sparta parenkama atsižvelgiant į:

9.1. prisijungimo prie IDA programos tinklų išteklių pobūdį;

9.2. Lietuvos Respublikos institucijos prašyme nurodytus jungiamų prie IDA programos tinklų kompiuterių skaičių ir duomenų mainų apimtį.

10. Saugaus valstybinio duomenų perdavimo tinklo operatorius su prijungiama prie IDA programos tinklų Lietuvos Respublikos institucija sudaro paslaugų teikimo sutartį, kurioje nustatomos prijungimo prie IDA programos tinklų ir ryšio su IDA programos tinklais eksploatavimo ir atsiskaitymo už paslaugas sąlygos, šalių teisės ir pareigos teikiant IDA programos tinklų paslaugas ir užtikrinant šiais tinklais teikiamų paslaugų saugumo užtikrinimo ir ryšio su IDA programos tinklais sąlygas.

11. Saugaus valstybinio duomenų perdavimo tinklo operatorius įrengia ir valdo visą ryšio su IDA programos tinklais bei šių tinklų saugumo užtikrinimo įrangą ir programas.

12. IDA programos tinklų paslaugomis besinaudojanti Lietuvos Respublikos institucija apmoka ryšio su IDA programos tinklais prijungimo ir paslaugų teikimo išlaidas.

III. IDA PROGRAMOS TINKLŲ PASLAUGŲ TEIKIMO TVARKA IR KAINOS

13. Prijungimo prie IDA programos tinklų ir ryšio su IDA programos tinklais paslaugų tarifai nustatomi vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. gegužės 28 d. nutarimu Nr. 756 „Dėl Ministerijų, Vyriausybės įstaigų ir apskričių viršininkų įsteigtų ir jiems priskirtų valstybės įmonių bei viešųjų įstaigų teikiamų monopolinio pobūdžio prekių ir paslaugų kainų bei tarifų nustatymo bendrosios tvarkos patvirtinimo“ (Žin., 2002, Nr. [54-2127](#)) bei į vidaus reikalų ministro 2002 m. liepos 24 d. įsakymu Nr. 365 „Dėl monopolinio pobūdžio prekių (paslaugų) kainų ir tarifų nustatymo bei taikymo“.

14. Lietuvos Respublikos institucijai iš esmės pažeidusiai IDA programos tinklų paslaugų teikimo sutarties sąlygas gali būti stabdomas elektroninio keitimosi duomenimis su Europos Sąjungos ir valstybių narių administracijomis paslaugų teikimas.

15. Dėl prie Saugaus valstybinio duomenų perdavimo tinklo prijungtos Lietuvos Respublikos institucijos kaltės padaryta turtinė ir neturtinė žala išieškoma Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

IV. IDA PROGRAMOS TINKLŲ PASLAUGOS

16. IDA programos tinklų paslaugos Europos Sąjungos ir valstybių narių administracijoms yra šios:

16.1. žemės ūkyje – bendros žemės ūkio rinkos valdymas ir kova su sukčiavimu, įskaitant duomenų apie gyvūnų judėjimą, derliaus pasidalijimą ir gyvūnų šėrimą, priežiūrą:

16.1.1. CAP-ED (angl. Electronic Dictionary) – bendrosios žemės ūkio politikos elektroninis žinynas;

16.1.2. CAP-IDIM (angl. Rural Development Monitoring Indicators) – kaimiškųjų vietovių plėtros stebėsenos rodiklių sistema;

16.1.3. CIRCA-IDES (angl. Interactive Data Entry System) – interaktyvi duomenų įrašymo sistema, skirta bendrijos narių informacijai pateikti Žemės ūkio direktoratui Briuselyje, taip pat naudojama šio direktorato standartams platinti;

16.1.4. FADN-RICA (angl. Farm Accountancy Data Network) – ūkių apskaitos duomenų tinklas;

16.1.5. OFIS (angl. Organic Farming Information System) – informacijos apie ekologinį ūkininkavimą sistema;

16.2. žuvininkystėje – FIDES (angl. Fishery Data Exchange System) – žuvininkystės pasikeitimo duomenimis sistema, kurioje kaupiama informacija, skirta bendrai šios srities rinkai valdyti. Sistema taip pat naudoja duomenų bazę, prijungtą prie Europos muitinės ir žemės ūkio

administracijų, kurios keisis laivyno registras, ataskaitomis apie sugautas žuvis, ir informacija apie licencijas;

16.3. energetikoje – bendros Europos EURATOM sutarties vykdymo stebėseną, radiologinę apsaugą ir apskaitą – eSAFEGUARDS (angl. On-line Nuclear Materials' Accountancy Reporting and Evaluation System) – branduolinių medžiagų apskaitos ataskaitų ir įvertinimo sistema, veikianti tiesioginės prieigos būdu;

16.4. aplinkosaugoje – informacinės paslaugos, susiejančios veiksmingus elektroninius procesus, skirtus politikai šioje srityje įgyvendinti ir leidžiančius greitai gauti daug ir suderintos informacijos apie šią sritį:

16.4.1. ECB-NET (angl. European Chemicals Bureau Network) – Europos cheminių medžiagų biurų tinklas;

16.4.2. EC-CHM (angl. European Community Clearing-House Mechanism) – Europos Bendrijos biologinės įvairovės išsaugojimo apskaitos mechanizmas;

16.4.3. PROCIV-NET (angl. Civil Protection and Environmental Emergencies European Networks) – civilinės apsaugos ir aplinkosaugos nepaprastųjų situacijų Europos tinklas;

16.5. sveikatos apsaugoje – informacinės paslaugos administracijoms ir piliečiams, ligonių priežiūra namuose, telemedicinos paslaugos:

16.5.1. ADNS (angl. Animal Disease Notification System) – gyvūnų ligų registravimo sistema;

16.5.2. EUDAMED (angl. European Database on Medical Devices) – medicinos įrenginių Europos duomenų bazė;

16.5.3. EUPHIN (angl. European Union Public Health Information Network) – Europos Sąjungos sveikatos apsaugos informacijos tinklas;

16.5.4. EUROPHYT (angl. European Network of Plant Health Information Systems) – Europos augalų apsaugos informacinių sistemų tinklas;

16.5.5. IMP (angl. Information on Medicinal Products) – medicininių produktų informacijos sistema;

16.5.6. NF-NET (angl. Novel Foods and Food Ingredients Network) – neįprastinių maisto produktų ir jų sudedamųjų dalių tinklas;

16.5.7. PHYSAN (angl. PHYto-SANitary Controls) – augalų sanitarijos kontrolės sistema;

16.6. humanitarinės pagalbos srityje – keitimosi informacija apie humanitarinę pagalbą tarp Europos Sąjungos Komisijos ir Europos Sąjungos valstybių narių – ECHO 14 POINTS (angl. Humanitarian Aid Reporting System for Member States) – humanitarinės pagalbos pranešimų sistema bendrijos nariams;

16.7. prekybos srityje visos Europos internetinės duomenų bazės ir tematinės paslaugos įgalina tvarkyti duomenis apie tarifus, mokesčius, kvotas, akcizo mokesčius, prekių perleidimą ir kt. – SIGL (angl. Integrated System for Managing Export and Import Licences) – integruota sistema, skirta eksporto ir importo licencijoms valdyti Europos Sąjungoje. Šią sistemą eksploatuoja Europos Sąjungos Prekybos direktoratas, administruojantis Europos Sąjungos tekstilės ir rūbų licencijų valdymą, taip pat reguliuojantis plieno importą;

16.8. transporto srityje – bendrosios Europos Sąjungos transporto politikos vykdymas, atsižvelgiant į konkurencinius ir struktūrinius veiksnius, taip pat reguliuojant aplinkosaugos, socialinius ir saugumo reikalus:

16.8.1. CARE (angl. Common Road Accident Database) – centralizuota Europos kelių avarių duomenų bazė, kurioje fiksuojami eismo įvykiai, žmonių mirtys ir traumos;

16.8.2. SAFESEANET (angl. Safe Sea Network) – saugios jūros tinklas, skirtas nelaimingiems atsitikimams jūroje išvengti bei jūrų užterštumo prevencijai;

16.8.3. TACHONET (angl. Telematics Network for the Exchange of Information Concerning the Issuing of Tachograph Cards) – telematikos tinklas keitimuisi informacija apie išduotas tachografines korteles, veikiantis visoje Europoje ir padedantis stebėti profesionalių vairuotojų vairavimo laiką ir jų poilsio valandas;

16.9. bendradarbiavimo su Europos Sąjungos institucijomis ir jų padaliniais paslaugos:

16.9.1. EIONET (angl. European Environmental Information and Observation Network) – Europos Sąjungos aplinkosauginės informacijos ir stebėjimų tinklas, kuris renka ir skleidžia informaciją tarp Europos aplinkos agentūros (EEA – angl. European Environment Agency) ir panašių organizacijų šalyse narėse;

16.9.2. EFSA-NET (angl. European Food Safety Authority Network (EFSA) – Europos maisto produktų saugos užtikrinimo institucijų tinklas, kuris sujungia centrinę šio tipo agentūrą Briuselyje su šalių to paties tipo institucijomis, kad būtų užtikrintas maisto produktų saugumas „nuo ūkio iki stalo“;

16.9.3. EUDRANET (angl. European Telecommunication Network in Pharmaceuticals) – Europos farmacijos telekomunikacijų tinklas suteikia organizacijoms ir kompetentingoms šios srities institucijoms galimybę gauti leidimą medicininiam produktams Europoje „vieno langelio“ principu ir prisideda prie visuomenės sveikatos apsaugos. Jis remia rinkos leidimų naujiems vaistams pripažinimo procesą ir pateikia duomenų bazę, kurioje fiksuojamos ir stebimos neigiamos reakcijos į esamus produktus;

16.9.4. EUDRAVIGILANCE (angl. Pharmacovigilance System) – farmacinio budrumo informacinė sistema, skirta surinkti ir įvertinti informaciją apie neigiamą vaistų reakciją, kuri išryškėja naudojant tam tikrus medicinos produktus;

16.10. Europos Sąjungos tarpinstitucinių ryšių srityje sistema suteikia modernius pasikeitimo oficialiais dokumentais, įskaitant ir juridinius aktus, mechanizmus tarp Europos Sąjungos institucijų ir valstybių narių:

16.10.1. DOCS (angl. Communication and Management of Official Documents) – oficialių dokumentų perdavimo ir valdymo sistema;

16.10.2. IATE (angl. Inter-Agency Terminology Exchange) – terminologijos tarpinstitucinių mainų sistema, kuria automatizuojamas Europos Sąjungos specifinės terminologijos kaupimo ir sklaidos procesas;

16.11. IDA TESTA yra IDA programos paslauga, kuri sukuria ir palaiko visą Europą apimančią duomenų perdavimo tinklą, leidžiantį saugiai keistis elektroniniais duomenimis tarp Europos Bendrijos valstybių narių administracijų, taip pat tarp šių administracijų ir Europos Komisijos;

16.12. IDA CIRCA (angl. Communication and Information Resource Centre Administrator) – komunikacijos ir informacijos resursų centro administratorius yra IDA programos paslauga, kuri sukuria saugią grupinio bendradarbiavimo internete priemonę (virtualią erdvę), skirtą laikinųjų darbo grupių kolektyvinio darbo aplinkai (paskirstytai laike ir erdvėje) palaikyti. Konkrečios taikomosios tematikos įgaliotiems darbo grupės nariams CIRCA paslauga suteikia galimybę bendradarbiauti naudojantis informacijos puslapiams, dokumentų bibliotekomis, naujienų grupėmis, vartotojų katalogais, darbo grupių bendravimo paslaugomis, susitikimų erdve, elektroniniu paštu;

16.13. IDA PKI (angl. Public Key Infrastructure) – viešųjų raktų infrastruktūra yra IDA programos elektroninio parašo realizavimo paslauga uždarai vartotojų grupei, dirbančiai TESTA ir kituose IDA programos tinkluose. IDA PKI sistema teikia visas reikalingas paslaugas, susijusias su elektroninių sertifikatų valdymu (sertifikatų sukūrimas, atšaukimas, atnaujinimas), tuo atveju, kai valstybė neturi savo sertifikatų centro (Certification Authority – CA) ar dėl kitų priežasčių nėra naudojama nacionalinio sertifikatų centro paslaugoms. IDA PKI paslauga yra papildanti ir suderinta su analogiškais PKI paslaugomis Europos Sąjungos valstybėse narėse, Europos Sąjungos institucijose bei sudaro sąlygas suderinus abipusiškai pripažinti sertifikatus, jei jie gauti iš pirmiau išvardintų siuntėjų.

17. IDA programa ir jos projektai pateikti adresu: <http://europa.eu.int/ISPO/ida/jsps/index.jsp?fuseAction=home>. TESTA paslaugos ir kitų IDA programos tinklų paslaugos pateiktos: TESTA „Nuo keitimosi duomenimis tarp administracijų iki visos Europos elektroninės vyriausybės paslaugų: kelias pirmyn“ (TESTA „From Interchange of Data between Administrations to Pan-European eGovernment Services: the way forward“ (<http://europa.eu.int/ISPO/ida/jsps/index.jsp?fuseAction=showDocument&parent=crossreference&documentID=1926>) ir „TESTA paslaugų

kataloge“ („TESTA. A catalogue of services“ <http://europa.eu.int/ISPO/ida/export/files/en/589.doc>).

V. DUOMENŲ SAUGOS UŽTIKRINIMAS

18. Duomenų sauga užtikrinama vadovaujantis Bendraisiais duomenų saugos reikalavimais, patvirtintais Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. rugsėjo 4 d. nutarimu Nr. 952 (Žin., 1997, Nr. [83-2075](#); 2003, Nr. 2-45).

19. Saugiamo valstybiniame duomenų perdavimo tinkle elektroninio keitimosi duomenimis saugumo užtikrinimo priemonės ir tvarka nustatoma vadovaujantis Lietuvos standartu LST ISO/IEC 17799:2002 „Informacijos technologija. Praktiniai informacijos saugumo valdymo aspektai“.

20. Europos Sąjungos ir valstybių narių administracijų elektroninio keitimosi duomenimis saugos užtikrinimo priemonės yra įdiegtos IDA programos tinkluose, o Lietuvos Respublikoje – Saugiamo valstybiniame duomenų perdavimo tinkle.

21. Elektroninio keitimosi duomenimis ir duomenų saugos užtikrinimo priemonės turi atitikti Taisyklių 5 punkte nurodytas sutarties tarp Europos Bendrijos IDA programos komisijos ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliotos institucijos sąlygas.
